

Kız Tevfik - (Halide Edip Adivar'ın "Sinekli Bakkal" Romanı) Dışa Dönük

Karakter Çevresini mutlu etmek adına kız kılığına girip "Kız Tevfik" lakabı alan karakterin taklitçi olması dışında esprili olmasıyla da dikkat çekmektedir. Paraya önem vermediği için evlilik hayatında karısını mutlu edemeyen Tevfik, son derece sorumsuz davranışlar sergiler. Üzüntüsünde ve mutluluğunda coşkulu tavırları olan Tevfik, hislerini yaşarken dışa vurmadan çekinmez. Saf ve iyi niyetli olmasıyla kendisine denileni yapmaya çalışan Tevfik, bu nedenle sürgüne gönderilir.

Aktiviteler Tevfik genelde perde kurup Karagöz-Hacivat oynatır. İnsanları eğlendirip güldürmek hoşuna gittiği için zenneliği de ustaca yapar. Bahçe ile ilgilenmekten hoşlanır. Arkadaşları ile bir arada iken tütün içer. Sürgünlerinde gittiği Şam ve Beyrut gibi yerlerde de sanatını devam ettirir. Çoğu kez kahve içerken denk gelinen Tevfik, kızıyla birlikte vakit geçirmekten hoşlanır.

Kişiler Genel olarak Emine ile iletişimde olan Tevfik, Emine'yi kaybetmesiyle Cüce Rakım'la zaman geçirmeye başlar. Daha sonra kızı Rabia ile sıkı bir ilişki içinde olurlar. Zati Bey ile aralarında ihbarcılık yapması isteği üzerine bir sohbet geçer. Tevfik ile Emine ile boşanması üzerine gönül bağı kuran Çingene Hanım, Rabia'nın reddiyle geri çekilir. Vehbi Dede ile Selim Paşa ile de diyalogları olan Tevfik'in mahallesinde yaşayan hemen her fukara kesimden kişiyile ilişkisi vardır.

ÖRNEK ANILAR

Taklitçi Çocuk yaştan itibaren taklide yeteneği olan Tevfik, hemen herkesin ilgisini çeken sanatçı ruhlu bir kişidir. Annesi ile dayısı Mustafa Efendi'nin yanında kalan Tevfik, dayısının ısrarlarına rağmen bir işe girmez. Taklit yeteneğini geliştiren Tevfik, dayısının bahçesinde Ramazan geceleri Karagöz oynar. Bu işten cep harçlığı kazanan yeğenine Mustafa Efendi itiraz etmez; "Onlara çok zaman kedi, köpek, horoz, tavuk taklidi yapar, dükkânın önüne bir alay adam toplanır, bir cümbüş giderdi." Dayısı ve annesi ölünce tüm miras ve bakkal ona kalan Tevfik, daha fazla yalnız kalamaz. Emine ile evlilik kararı alır. Sezgileri üzerine Emine, Tevfik'e kaçar; "Bütün mütehakkim tabiatlar gibi o da, balmumu gibi kalıptan kalıba giren Tevfik'te ideal bir koca sezdi." Lakin evlilikten sonra farklı olan Tevfik, Emine'ye duygularını sanatla anlatır; "Dükkan sahnesi bitince, Tevfik, Emine'nin yatak odasındaki halini taklide başladı. Tezgâhın üstündeki teneke kutuyu ayna gibi karşısına almış, diliyle üst dudağını şişirmiş, üst dudağının tüylerini muhayyel bir cimbrizle alıyordu."

Sorumsuz Kendi halinde, kafasına göre olmayı seven Tevfik, para kazanmayı sevmediği için biraz sorumsuz bir hayat yaşamayı tercih eder; "Esasen beş dakika dükkânda yalnız kalsa Tevfik sokağa fırlıyor, kaydırak, çelik çomak oynayan çocukların arasına karışıyordu." Ortalığı pek toplamayan Tevfik, sanatı dışında bir şey ile ilgilenmek de istemez. "Evvela pisti, sonra yattığı, kalktığı, çalıştığı zaman belli değildi." Emine dükkânın idaresini mecburen almak zorunda kalır; "Dükkân karmakarışık, mallar bayat, kibar müşteriler birer birer çekiliyor, ayaktakımı her gün artıyor. Mütemediyen veresiye veriyor ve müşteriler aybaşında borç ödeyeceklerine, Tevfik'e dert yanyorlardı."

Esprili Hayata bakış açısı olarak rahat olan Tevfik son derece esprili bir karakterdir. İnsanları güldürmeyi ve eğlendirmeyi sevdiği için zennelik, meddahlık yapar. İnsanlar da onun kendilerini eğlendiren, güldüren bu yanını severler. "Sabiha Hanım konağa gelin geldiği günden beri Tevfik'i bir mahalle çocuğu olarak tanımış, maskaralıklarının sevimli bulmuştu." Kızı ile tanışır tanışmaz, Rabia ondan hemen etkilenir. Tevfik, Rabia'ya şakalar yapar, birlikte güler, eğlenirler; "Ben sana bir maymun alsam da, sen de sokaklarda oynatsan nasıl olur! Sende bu istidat varken, pencerelerden başına çil kuruş yağar, biz de ekmeğin parası ediniz."

Coşkulu Duygusal açıdan son derece çocuk ruhlu, coşkulu olan Tevfik, hislerini olduğu gibi yaşar. Sevdiği için delilik de yapar, ağlar da, öper de. Kızına ilk rastladığında ne yapacağını şaşırarak coşkulu Tevfik, divane gibi kızının etrafında döner; "Tevfik, Tuna Nehri gibi taşmıştı, tayfun gibi kızının etrafında dönüyor, kapıp kollarıyla kaldırıyor, dükkânda aşağı yukarı divane gibi dolaştırıyor, arada bir bırakıyor, biraz yüzüne baktıktan sonra tekrar kapıyor, nöbet gelmiş deli gibi sayıklıyor, ağlıyordu." Emine'ye olan sevgisinde de uçlarda yaşayan Tevfik, günlerce Emine'nin evinin önünde kendisini affetmesini bekler. Kızı kendisine seslendiğinde dahi içi sevinçle dolar; "Fakat öyle sevimli bir Tevfik deyişi vardı ki, her defasında babası, kızı sıkıyor, saçlarını öpüyordu."

İyi Niyetli Sevdiği insanlar için her şeyi yapmayı göze alan Tevfik, son derece iyi niyetli, sadık bir dosttur. "-Tevfik'in başına gelenleri duydun mu? Allah razı olsun, oğlan, kimseyi ele vermedi.Tevfik onları haber verse de kendi cezadan kurtulacak değil ya. . .Birçok kadın daha ağlayacaktı. . .Bir sürü ocak daha sönecekti!" Kızını Selim Paşa hakemliği ile almaya kalktığında kızı Rabia'nın maddi kazancını isteyen İmam Hilmi Efendi'nin maddi çıkarıcılığına da iyi niyetli bir şekilde karşılık verir. "Tevfik'in sarı yüzünün elmacık kemikleri yeniden tifolanmış gibi parça parça kızardı. Yutkunduydu, dizlerinin üstünde duran elleri kımıldadı: - Ben onlardan para almam, Beyim. - Niçin? -Ben sürgünde iken kızıma çok iyilik etmişler..." Zati Bey'in ihbar isteklerine de

hayır diyemeyen Tefvik kadın kılığına girer; “Tefvik’i kadın kıyafetiyle yakalamışlar, polis zihniyetiyle ona esrarlı bir mana vermişiler.” Yakalanan Tefvik başka kimsenin ismini vermediği için başkaları onunla sürgüne gitmekten kurtulur. İnsanlar onun iyiliği hatırlayıp, döndüğünde kahraman Tefvik olarak karşırlar; “Tefvik’in fedakrlığını güzel bulmuş, sevmiş, sevinmiş...”